

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Nova volilna pravica.

Dne 23. febr. je predložil ministrski predsednik baron Gauč državni zbornici vladni predlog o novi volilni pravici. Avstrijski narodi in stanovi so pričakovali enake volilne pravice, a dobili so neenako, namesto pravice dobili so novo krivico, namesto kruha kamen. Edini Nemci in med stanovi meščani bi bili lahko zadovoljni, kajti ti so dobili več kakor jim gre, a razvajeni otroci se ne dajo nikdar zadovoljiti, tako so tudi v tem slučaju Nemci nezadovoljni in se knjajo. In vsled tega lahko rečemo, da ga ni naroda in je ni stranke v Avstriji, koji bi vgajalo, kar je Gauč ponudil.

Poslanci po kronovinah.

V poslansko zbornico pride 455 izvoljenih poslancev, ki so po posameznih kronovinah razdeljeni na sledeč način:

Za kraljestvo Češko 118, za kraljestvo Dalmacija 11, za kraljestvo Gališko in Lodomerijo z veliko kneževino Krakovsko 88, za nadvojvodino Avstrijo pod Anizo 55, za nadvojvodino Avstrijo nad Anizo 20, za vojvodino Solnograško 6, za vojvodino Štajersko 28, za vojvodino Koroško 10, za vojvodino Kranjsko 11, za vojvodino Bukovino 11, za grofijo Moravsko 44, za vojvodino Šlezijo 13, za pokneženo grofijo Tirolsko 21, za deželo Vorarlberg 4, za mejno grofijo Istro 5, za pokneženo grofijo Goriško in Gradišćansko 5, za mesto Trst z okolico 5.

Poslanci po narodnosti.

Različne narodnosti so po vladnem volilnem predlogu sledeče zastopane:

Nizja Avstrija doslej 46 poslancev, v prihodnje 55 (vsi Nemci). Zgornja Avstrija doslej 20 poslancev, v prihodnje 20 (vsi Nemci). Solnograška doslej 6 poslancev, v prihodnje 6 (vsi Nemci). Koroška doslej 10 poslancev (vsi Nemci) v prihodnje 10

(1 Slovenec). Štajerska doslej 27 poslancev (23 Nemcev, 4 Slovenci), v prihodnje 28 (22 Nemcev, 6 Slovencev). Kranjska doslej 11 poslancev (9 Slovencev, 2 Nemca), v prihodnje 11 (vsi Slovenci). Trst doslej 5 poslancev (vsi Italijani), v prihodnje 5 (1 Slovenec, 4 Italijani). Goriško doslej 5 poslancev (3 Italijani, 2 Slovencev), v prihodnje 5 (3 Slovenci, 2 Italijana). Istra doslej 5 poslancev (4 Italijani, 1 Hrvat), v prihodnje 5 (1 Slovenec, 2 Hrvata in 2 Italijana). Tirolsko doslej 21 poslancev (14 Nemcev, 7 Italijanov), v prihodnje (13 Nemcev, 8 Italijanov). Vorarlberg doslej 4 (vsi Nemci), v prihodnje 4 (vsi Nemci). Češka doslej 110 (66 Čehov, 44 Nemcev), v prihodnje 118 (70 Čehov, 48 Nemcev). Moravska doslej 43 poslancev (20 Čehov, 23 Nemcev), v prihodnje 44 (27 Čehov, 17 Nemcev). Šlezija doslej 12 poslancev (1 Čeh, 1 Poljak, 10 Nemcev), v prihodnje 13 (3 Poljaki, 2 Čeha, 8 Nemcev). Galičija 78 poslancev (70 Poljakov, 8 Rusinov), v prihodnje 88 (61 Poljakov, 27 Rusinov). Bukovina doslej 11 poslancev (2 Rusina, 1 Poljak, 3 Nemci, 5 Rumunov), v prihodnje 11 (4 Rusini, 3 Nemci, 4 Rumuni) Dalmacija doslej 11 poslancev (vsi Srbo-Hrvatje), v prihodnje 11 (vsi Srbo-Hrvatje).

Ako te številke seštejemo, dobimo sledeče:

Doslej je bilo v drž. zboru 205 Nemcev, odslej jih bo tudi 205. Doslej je bilo v drž. zboru 87 Čehov, odslej jih bo 99. Doslej je bilo v drž. zboru 72 Poljakov, odslej jih bo 64. Doslej je bilo v drž. zboru 10 Rusinov, odslej jih bo 31. Doslej je bilo v drž. zboru 15 Slovencev, odslej jih bo 23 (torej 8 več). Doslej je bilo v drž. zboru 12 Srbo-Hrvatov, odslej jih bo 13. Doslej je bilo v drž. zboru 19 Italijanov, odslej jih bo 16. Doslej je bilo v drž. zboru 5 Rumunov, odslej bodo 4

Slovanov bo torej skupno 230, Nemcev 205, Italijanov 16 in Rumuni 4. 230 Slovanov bo torej skupaj stalo nasproti 225 Neslovanom.

Volilni okraji na Sp. Štajerskem.

1. Sodni okraji Maribor levi breg Drave (mesto je izključeno), Št. Lenart, Ljutomer, Zg. Radgona, dalje občine iz sodnega okraja Radgona: Dedojnce Poterna, Plidvica, Šetince, Slovenja Gorca, Senkovce, Stance, Dražen vrh, Velka. 2. Sodnijski okraji Maribor desni breg Drave, Slov. Bistrica, Konjice. 3. Ptuj, Ormož. 4. Celje, Laško. 5. Šmarje, Rogatec, Kozje, Brežice, Sevnica. 6. Marenberg, Šoštanj, Slov. Gradec, Vransko, Gornji grad; dalje občine: Kaplja, Grad (sodni okraj Arvež). Mesta in trgi: 7. Ščavnica, Ivnik, Arvež, Nemški Lonč, Švanberg, Vel. Št. Florijan, Voitsberg, Maribor, Studenica, Poberš, Razvanje. 8. Ormož, Laško, Ljutomer, Zg. Radgona, Slov. Bistrica, Slov. Gradec, Šoštanj (iz istoimenskih sodnih okrajev) Marenberg, Vis. Muta, Gornja Vižinga, Kortin, Sobota, sodn. okr. Marenberg, Ptuj, Brežice, Št. Lenart v Slov. gor., Rogatec, Slatina, Št. Lovrenc nad Mariborom, Celje, Vojnik, Konjice, Vitanje trg.

Kmečko stališče.

Spodnještajerski kmetje nikakor ne morejo biti zadovoljni z novo pravico. Kot tretjina vsega deželnega prebivalstva bi morali dobiti tudi tretjino poslancev, torej od 28 poslancev vsaj devet poslancev, a dobili so jih le šest, torej so jim ukradeni 3 mandati. Posebno nezadovoljni pa še morajo biti kmetje, ker je vlada za peščico meščanskih in tržkih volilcev po Celju, Ptuju, Brežicah, Ormožu itd. ustvarila poseben mandat ter s tem izrekla, da so volilci v tem mestnem okraju 3 krat več vredni nego kmečki, kajti na enega volilca v tem okraju pridejo 3 volilci v kmečkih volilnih okrajih. Kmet odločno zavrača tako neopravičeno prvenstvo meščanov in tržanov v političnem oziru, ampak nasprotno, tam ljudem je uživanje tako posušilo možgane, da imajo navadno najmanj smisla za resna gospodarska in prosvetna vprašanja, le osebna politika še včasih razdraži njih izdelane živce. Sploh so na celem Štajerskem kmetje zapostavljeni pri volilni pravici

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Ej, ded, ne govorite tako glasno!“ zardi devojka.

„Žarka ni tukaj, da bi slišal, akoravno bi bilo bolje, da bi bil! Holuban pa divja kje krog Selc in te išče! Moral bi biti pravi tepec in ne Vjerruša, če bi se skrila v bližini njegovega zraka! Bog vé, če bi ne nalezel kuge!“

„Vi ste vedno veseli,“ se je nasmehnila Kosenka. In sama je postala živahnjša.

„Le nasmibaj se,“ je zasopel Vjerruša. „Misliš, da me premotiš, kakor onega ubogega Žarka?“

Kosenka je vedela, da se dela Vjerruša nalašč jeznega. Vedela, da jo ima rad kot svojo hčer. Kdo bi pa tudi ne imel rad tako dete, kakor je bila ona. Nasmejala se mu je še srčneje.

„Tfu... Mlado dekle in stavec, kako se to vjema,“ reče stavec in si zasučje brke.

„Ali, ded?!“ zardi dekle in povesi oči.

„Da, da... z mladim, brhkim in lepim dekletom je ušel star dedec Turkom. — Kaj pa misliš, grlica? Nisem ušel radi sebe, vruga, potem bi ne tvegal tako svoje glave. Ker pa vaju imam rad, sem storil to. Zato se ne boj! Star sem in starost je častitljiva! Drugače bi bilo, ako bi bil jaz Žarko...!“

Vjerruša se je namuzal. Hipoma pa je djal roko na oči, pljunil in začel gledati. Pri tem so se mu razširile nosnice, kakor bi vohal smodnik.

„Nekje mora biti ogenj! Vonja po dimu!“

„Jezus Kristus!“ vsklikne Kosenka. „Morabit pustoši Holuban v svoji jezi revežem selišča in jih mori!“

„Pustoši jih že,“ reče mirno Vjerruša. „Moriti nima kaj, razun če najde kako kozo ali volka. Raja je pobegnila v gore.“

„Vime Boga očeta in Sina in Svetega Duha,“ se je pokrižala Kosenka.

„Amen!“ je pristavil Vjerruša. „Počila si že nekoliko. Ideva dalje. Sicer sva že precej daleč, vendar je boljše, da še sva dalje.“

Jel se je ozirati.

„Tfu... Gospod Bog je imel posebne namene, ko je vstvarjal ta svet! Nekako čuden se mi zdi! Koničaste skale, gosto grmovje, prepadi, uprav kakor v sredini Rudokih planin. Vendar je to komaj začetek gorovja, če se ne motim. Iti morava naprej, ker vonj dima prihaja od zadaj!“

Sedaj je jel stavec sopsti kakor kovaški meh.

„Kaj sopete tako silno, kakor bi hoteli napraviti veter?“

„Tfu... ali ti ne sopeš?! Vrag bi ne sopel, ako ti besi zažigajo kočje. Nū, če bi mogel s sopenjem napraviti veter, sopel bi tako, da bi odpihnil vse Turke iz podjarmljene zemlje!“

Zopet sta potovala, ali počasneje. Po noči sta napravila ogenj za kako skalo, da bi spekla meso, nastreljeno na potu. S tem sta se tudi branila volkov. Vjerruša je bil preskrbljen s streljivom, na kar je

mislil pred begom. Rabil ga je čisto zoper divjo zverjad in da si nastrelji živeža. Ko je spala Kosenka, je stražil on; zadremal je le proti jutru, ko se je Kosenka že naspala, da je lahko stražila. Kosenki se je vrnila zopet prešnja dobra volja. Tudi hrabrost se je je polasčala. Vjerruša ji je moral dovoliti, da je včasih pomerila na kakega volka. Dal ji je celo en samokres za vsak slušaj.

Ko je stražil tako spečo deklico, se je spominjal raznih dogodkov.

Koliko tužnih dni je odmerjeno ubogemu narodu? Zasi je li kedaj dan svobode, vstane kedaj domovina? Odkar čuti moč v udih, preliva kri Turčinovo; v raznih bitkah je bil, ranjen celo. In vendar je temu že dolga vrsta let, pa zboljšalo se ni nič. Vstaja je hrumela za vstajo, prinesla je samo solze in pustošila krajino. Bode li ta dala domovini to, kar ji je ugrabil nevernik, bo dala raji svobodo, pravico do življenja? — In zamislil se je globlje...

Kosenka pa je mislila na svojega Žarka. Kje je neki on, ali misli na njo? Tako ga ljubi, čas je bil tu, da ju združi sveta vez. Ali kakor črni oblak vzame ratarju njegov up, tako je kruta roka posegla med nju, uprav v trenutku, ko sta se mislila objeti. Razgnala ju je med pustino k volkovom in orlom, da tukaj končata, razgnana, da ne vesta drug za drugega. In deklica je tožno povesila glavo in solze so ji močile nežno lice.

„Jezus, Jezus, daj mi, da prestojim to! Daj me Žarku!“

In da ji prej preteče čas, je jela moliti. In molitev ji je vtila v srce uteho, jo bodrila in ji

za meščani in tržani. Na Štajerskem bodo mesta in trgi imeli 10 poslancev, kmetje pa samo 18, čeprav znaša kmečko prebivalstvo več kot dve tretjini vsega prebivalstva. Naši slovenski poslanci morajo torej z vsemi silami delati, da še pridobijo za Spodnji Štajer 3 poslance, ki jim gredo po številu in v razmerju z meščanskim prebivalstvom. Češki kmečki poslanci, ki so tudi zelo prikrajšani pri volilni spremembi, so že naznanili, da bodo skušali tako volilno pravico na vsak nak način preprečiti, če treba, tudi s samokresi! Splošno so avstrijski kmetje nezadovoljni z novo razdelitvijo mandatov.

Narodno stališče.

Vsi slovanski narodi širne Avstrije so veliko upanje stavili v novo volilno pravico, toda bili so prevarjeni. Nemci so zopet na škodo Slovanov dobili več mandatov kakor jim gre po številu. Slovanov je v Avstriji okroglo 16 milijonov, Nemcev samo 9 milijonov. a Slovani imajo le 230 mandatov, Nemci pa 205. V novem državnem zboru bi imeli torej slovanski narodi le majhno večino, a v državi imajo med prebivalstvom velikansko premoč. Očividno je, da ta krivica ne sme ostati, ampak se odpraviti. Posebna krivica pa še je zadela nas spodnještajerske Slovence. Kar smo rekli s kmečkoga stališča o deželnih volilnih okrajih, to velja tudi z narodnega stališča, da smo prevarjeni za tri mandate na deželi. A nečuvno je, kar se je zgodilo s celjskim mestnim okrajem. Ta okraj se je ustvaril s tako samovoljo, da človeku zavre kri. V ta okraj niso vzeti samo nemški trgi, ker bi potem bil okraj premajhen, a vzeti tudi niso vsi slovenski trgi, ker bi potem okraj bil za Nemce negotov, ampak samo nekateri, da celi okraj šteje vsaj 27.189 prebivalcev in da je za Nemce varen. V tem okraju je 7722 Slovencev, ki torej nimajo nikdar upanja do kake zmage! Naloga slovenskih poslancev mora biti, da osvobodijo te Slovence, ali da jim s priklopljenjem drugih trgov dajo vsaj upanje, da bodo kedaj prišli do svojih pravic. V ta okraj so prognali tudi slovenske trge Ljutomer (621 Slovencev, 527 Nemcev) in Šoštanj (908 Slov. in 179 Nemcev).

Velikost okrajev.

Najmanjši volilni okraj na Spod. Štajerskem je po vladinem predlogu oni, ki ga tvorijo okraji Maribor na desnem dravskem bregu, Slovenska Bistrica, Konjice. Šteje 58.000 prebivalcev, med katerimi je 55.000 Slovencev in 3400 Nemcev. Največji volilni okraj tvorijo sodni okraji Šmarje pri Jelšah, Rogatec, Kozje, Brežice in Sevnica, ki šteje skupaj 74.700 prebivalcev, od katerih jih je 74.200 Slovencev in okoli 400 Nemcev. Volilni okraj Maribor severno od Drave, Sv. Lenart, Ljutomer, Gornja Radgona in nekatere občine v radgonskem in emureškem okraju šteje 72.100 prebivalcev, med katerimi je 68.300 Slovencev in 3800 Nemcev. Volilni okraj Ptuj-Ormož 64.900 duš in sicer 64.500 Slovencev in 400 Nemcev; volilni okraj Celje-Laško šteje 65.000 prebivalcev, od katerih odpade 63.700 na Slovence, 1300 pa na Nemce; v volilnem okraju Marenberg, Šoštanj, Slovenski gradec, Gornji grad in dve občini iz arveškega okraja se nahaja 67.000

vzbudila, da najde svojega Žarka. Kakor je bežala noč pred jutrom, tako je bežala tema in žalost iz njenega srca.

Ob zori sta potovala dalje, ker ponoči ni bilo varno iz raznih okoliščin.

Drugi dan po begu, moralo je biti blizu poldneva, prideta v nek jarek, podoben podolgovati dolini.

Sprva sta se ustrašila. Nato je Vjeruša pogledal bolje in opazil, da niso to dušmanini ampak begunci z ženami in deco. Stopil je s Kosenko iz grmovja in šel proti njim.

Ti so ju zagledali. Turška obleka jih je zmedla in vstalo je kričanje in beganje. Bili so tako splašeni radi grozovitosti Turkov, da so ženske in otroci začeli takoj vpiti, če so le zagledali Turka. Nekaj nenavadnega je pa bil Turek v teh gozdovih. Vjeruša je videl zmešnjavo. Del je roko na usta in zavpil kolikor je mogel:

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“
Nekateri izmed tolpe so postali in poslušali.

„To je naš človek? Kristjan?“
Kosenka se je ohrabrila in zavpila.

Ne bojte se, ljudje božji! Ušla sva Turkom, kakor vi!“

„Hvaljen bodi Jezus Kristus in češčeno Njegovo ime,“ so zdajci odvrnili in se pomirili.

„Tfu!“ se je jezil Vjeruša, ko sta dospela do njih. „Na stara leta me že nočejo več poznati! To je hvaležnost, to!“

(Dalje sledi.)

prebivalcev in sicer 64.200 Slovencev in 2700 Nemcev. Najmanjši okraj na Slov. Štajerju šteje torej 58.500, največji pa 74.700 prebivalcev, dočim šteje najmanjši nemški mestni volilni okraj (v mestu Gradec) 14.000, največji pa 56.500 prebivalcev. To je enakost!

Kaj bo?

Nihče ne verjame, da bo volilni red s temi okraji, kakor jih predlaga vlada, sprejet, ampak sedaj se bo začel v odseku, kateremu se odkaže novi volilni red, ljut boj za okraje. Tam naj zastavijo tudi naši poslanci vse svoje moči, da nam izbojujejo, kar nam vladni predlog odreka!

Politični ogled.

Državni zbor. Razven zakona o volitvi članov poslaniške zbornice državnega zbora, o kojem govorimo v uvodnem članku, je predložila vlada dne 23. febr. državni zbornici tudi načrt zakona, s katerim se jamči nemotnost volilnih shodov in slaboda volitve same ter načrt zakona, po katerem se izpremeni poslovnik državnega zbora. Ko je Gauč predložil vse te zakonske načrte, je zbornica nastopila pustne počitnice in bo še le 6. marca zopet začela posvetovanje.

Gospodarska politika na Štajerskem. V ljubljanskem dnevniku „Slovenec“ se izrekajo štajerski rodoljubi za to, da se snujejo tudi po slovenskih krajih podružnice c. kr. kmetijske družbe, toda samo tamkaj, kjer ni nevarnosti, da bi prišle v roke, nam Slovincem sovražne. Res se je v zadnjem času že nekoliko takih podružnic na slovenskih tleh osnovalo. Toda da bo v teh podružnicah več pouka, treba bo pomnožiti sedanje število slovenskih potovalnih učiteljev, ki so z delom preveč obloženi.

Spor med Avstrijo in Srbijo zaradi srbske trgovinske pogodbe z Bolgarijo se je poravnal. Srbija je morala odstopiti od nekaterih določb v srbsko bolgarski pogodbi. Sedaj bodo Srbi zopet smeli vse svoje pridelke uvažati v Avstrijo, dokler Avstrija ne sklene s Srbijo nove trgovinske pogodbe.

Razne novice.

* Politična društva opozarjamo, da prirejajo pridno shode in poučujejo ljudstvo o delovanju nasprotnikov za združnost zakona in za razkristjanjenje šole.

* Duhovske vesti. Č. g. Franc Trop, korni vikar v Mariboru, je imenovan za stolnega pevovodjo in kapelnika.

* Vabilo k odborovi seji družbe duhovnikov Lavantinske škofije dne 6. marca t. l. (v torek) ob pol 4. uri popoldne uljudno vabi preč. gg. odbornike predsedništvo.

* S pošte. Za poštno pomožno uradnico je imenovana poštna odpraviteljica Irena Zajc v Kozjem.

* Iz finančne službe. V pokoj je šel nadpaznik finančne straže g. Mih. Oprauš v Mariboru. Prestavljen je davčni pristav Karol Bernard iz Radgone v Rogatec.

* Iz šole. Nastavljeni so: za nadučitelja v Št. Ilju pod Turjakom slovenjgraški okrajni pomožni učitelj g. Alojzij Jankovič, za učitelja in šolskega vodjo v Topolšici učitelj in šolski vodja iz Razborja Silvester Košutnik, za stalno učiteljico pri Sv. Križu pri Ljutomeru tamošnja učiteljica gđ. Ivanka Škerjanc.

* Predsednik višjega deželnega sodišča grof Gleispach je dne 22. t. m. v Gradcu umrl. Zadela ga je kap. Slovenci izgubimo v njem enega najhujših nasprotnikov. Začasno bo vodil posle višjega deželnega sodišča dvorni svetnik Lulek.

* Ukazi o zglašanju. Mariborsko glavarstvo opominja na dolžnosti glede zglašanja: Posle, pomočnike in druge pomagače ter učence mora v vseh krajih njih službodajalec, oziroma delodajalec najkasneje v 3 dneh po njih vstopu v službo (ali delo) zglasiti. V istem roku mora zglasiti tudi njih izstop iz službe. Ravno to velja tudi za viničarje. Vsak prestopnik teh ukazov se kaznuje z denarno globo od 10 da 200 kron ali z zaporom od 1 do 14 dni.

* Katoličani pozor! Znano je že, da se sovražniki sv. cerkve ravno sedaj na Avstrijskem prizadevajo na vso moč, doseči postavbo, ki bi dovoljevala katoliškim zakoncem drug drugega zapustiti in na novo se močiti in ženiti. Dosegli bi tudi radi, da bi se dovolilo zakone sklepati med katoličani in židi, kar je dozdaj bilo prepovedano. Zato nabirajo podpise po vsej državi. Mi opozarjamo katoličane, naj bodo previdni, da ne bodo podpisali teh prošenj, ki so nasprotne veri in cerkvi. Avstrijski katoličani

pa so tudi sklenili, po vsej državi pobirati podpise ter odločno ugovarjati proti zlobnim nakanam sovražnikov sv. cerkve. Vsi veleč. župnijski uradi so že dobili ali pa bodo kmalu dobili iz Dunaja protestne pole, na katere naj zbirajo podpise dobrih katoličanov. Podpisati se imajo pravico vsi, možje in žene, mladeniči in dekleta, izvzemši šolarje. Naj se skrbi za kolikor mogoče veliko število podpisov. Ker ne bode lahko priti vsem župljanom v župnišče, da bi podpisali protestno polo, zato bode dobro, ako se v vsaki večji vasi izroči kakemu poštenemu možu protestna pola, da zbere v svoji vasi podpise vseh dobromislečih prebivalcev. Nikogar naj ne izpusti. Na ta način edino bo mogoče nabrati veliko število podpisov. Opozarjamo še, da ni treba nabirati podpisov samo na tiskane, iz Dunaja pripisane pole, ampak zadostuje tudi, ako se na navadno polo papirja zgorej kratko napiše stavek: „Podpisani najodločneje protestiramo proti razdružitvi zakona in proti dovolitvi zakonov med katoličani in židi“. Na take pole se tudi lahko zbirajo podpisi. Na delo torej, da bo do določenega obroka nabranih po katoliški Avstriji na milijone protestnih podpisov! Vsak naj stori svojo dolžnost!

Mariborski okraj.

m Gledališka predstava v Mariboru se bo priredila zopet dne 4. t. m. v Narodnem domu. Uprizori se narodna igra „Županova Micka“. Ker Mariborčani tako poredko prirejajo gledališke predstave, upamo, da bo vsaj tokrat dvorana natlačeno polna.

m Letošnji glavni nabor se bo vršil v sledečem redu: I. V Mariboru v Götzovi pivovarni: Dne 11. aprila 1906 za občine: Dobrenja, Št. Ilj, Kamnica, Sv. Jurij ob Pesnici, Gradiška, Grušava in Sv. Jakob. Dne 17. aprila 1906 za občine: Jarenina, Jelovec pri Kamnici, Janžovska gora, Kaniža, Karčovina, Sv. Križ, Gornja Sv. Kungota, Leitersberg, Sv. Marjeta ob Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu in Sv. Peter. Dne 18. aprila 1906 za občine: Plač, Polička vas, Pössnitzhofen, Ranče, Rošbah, Slemen, Spičnik, Slatinski dol, Gordji Duplek, Spodnji Duplek, Dragučova, Vesternica, Vosek, Boč, Svičina, Vukovski dol, Vertički vrh, Sevnica pri Falu in Sevnica ob Muri. Dne 19. aprila 1906 za občine: Ceršak, Ciglenca, Cirknica, Vrhov dol, Studence, Bistrica pri Limbušu, Bistrica pri Falu, Fram, Gorica, Jesence, Gornje Hoče, Spodnje Hoče, Račje, Kumen in Lehen pri Ribnici. Dne 20. aprila 1906 za občine: Limbuš, Dogoš, Lobnica, Loka, Sv. Lovrenc, Sv. Marjeta na Dr. p., Ruše, Morje, Sv. Miklavž, Orehova ves, Pohorsko, Pekre, Pivola, Pobrežje, Podova in Ranče. Dne 21. aprila 1906 za občine: Rogoza, Razvanje, Rudeči breg, Radvanje, Slivnica, Skoke, Bohova, Činžat, Smolnik in Zrkovec. II. V Slov. Bistrici v mestni hiši: Dne 25. aprila 1906 za občine: Sv. Ana, Buhberg, Dežno, Zgornja Bistrica, Slovenska Bistrica, Freieheim, Gabernik, Hošnica, Pekel, Hrastovec, Jelovec-Makole, Kalše, Črešnovce, Žabljek, Laporje, Zgornja Ložnica in Spodnja Ložnica. Dne 26. aprila 1906 za občine: Lusečja vas, Sv. Martin na Pohorju, Modraže, Doljna Nova ves, Vrhloga, Osel, Pečke, Brezje, Pokošje, Poljčane, Pretež, Gornja Polskava, Spodnja Polskava, R toznof, Šentovec, Kovačev breg in Smereče. Dne 27. aprila 1906 za občine: Stanovska, Štatenberg, Stopno, Studenice, Tinje, Vrhole, Vojtine in Cigonca. III. Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v Aubelnovi gostilni: Dne 28. aprila 1906 za občine: Andrenca, Sv. Benedikt, Gornji Borčič, Spodnji Borčič, Sv. Trojica, Sv. Tri kralji, Sred. Gasteraj, Spod. Gasteraj, Sv. Jurij v Sl. gor., Gočova, Veranje, Senovo, Jablance, Cerkvenjak, Kremberg, Ledineg, Sv. Lenart, Malna, Ihova, Oseg, Partinje, Ragoznica, Gornja Ročica, Zamarkovo, Gor. Žerjavci, Sp. Žerjavci, Žikarci, Šetarovci, Žitence in Žitce. Dne 30. aprila 1906 za občine: Selca, Smolinca, Župetince, Dervanje, Tronkova, Čaga, Čermlešek, Gor. Voličina, Sp. Voličina, Zimica, Biš, Brengova, Korena in Cogetince. Nabor se prične vsaki dan ob 8. uri zjutraj; naborni zavezanci pa se imajo zaradi porazdelitve ob 7. uri zjutraj v nabornem prostoru sniti. K naboru morajo priti naborni zavezanci vseh treh starostnih vrst (letnih razredov), to so tisti, ki so rojeni v letih 1883, 1884 in 1885, in občinski predstojniki dotičnih občin, ki imajo svoje naborne zavezance skupno pripeljati. Proti onim, kateri brez zadostne opravičbe (izgovora) k naboru ne pridejo, se bode po § 44. vojnega zakona kazensko postopalo.

m Delavska stavbinska zadruga Dom v Mariboru. Zadnjo soboto dne 24. febr. se je v mariborskem Narodnem domu ob veliki udeležbi posebno delavskega stanu ustanovila delavska stavbinska zadruga Dom, ki ima namen, pomagati de-

lavcem, zgraditi si tudi pri svojem majhnem zaslužku lastne domove. Načelnikom zadruga je bil izvoljen g. dr. Rosina. Kdor hoče dobiti natančnejša pojasnila, naj se blagovoli oglašiti vsako nedeljo od 10—12 dopoldan in vsaki ponedeljek od 3—6 popoldan v posojilničnih prostorih.

m Maribor. Družba sv. Vincencija za mesto Maribor je podpirala kakor je razvidno iz njenega poročila v l. 1905. poprečno vsak teden 12—14 rodbin z otroci, 22—30 udov z otroci, 38 posameznih oseb, 2 otroka in 1 učenca.

m Mariborske porotne obravnave. Zaradi detomora je bila obsojena 21letna dekla Apolonija Čuček iz Jurjevskega dola na tri leta težke ječe. — Kočlar Janez Črnko iz Doliča se je izdal v Ptuj za posestnika Šimona Kaisersbergerja iz Gor. Velovleka ter vzel na njegovo posestvo 1000 kron posojila iz nemške branilnice. Ko je pa prišel dotični vknjižni odlok na pravega Kaisersbergerja, je prišla cela goljufija na dan in kmalu so tudi imeli goljufa. Sedel bo dve leti in sicer težke ječe. — Zaradi požiga, goljufije in tatvine sta bila obsojena zakonska Anton in Cecilija Majcen iz Muravca pri Ljutomeru on na dosmrtno ječo, ona na deset mesecev težke ječe. — Zakonska Janez in Ana Pečovnik iz Dogoš, ki sta bila obdolžena požiga in goljufije, sta bila oproščena.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Uradni dan okrajnega glavarstva v Mariboru se bo tukaj vršil dne 6. marca.

m Jarenina. Dne 18. t. m. priredila je naša mladeniška „Zveza“ svoj redni občni zbor. Ob enem je bil tudi velezanimiv mladeniški shod jareninske dekanije. Ni eden ni slutil, da bi se ta shod tako vrlo dobro obnesel. Čeravno so jareninski domači pevci zaradi boleznih pevovodje g. Čonča tokrat izostali, vendar smo slišali lepe narodne pesmi, letos prvič iz grl vrlih mladeničev od Sv. Jakoba. Res čudili smo se, da so se mogli v kratkem času tako izuriti v petju, da so prepevali težke pesmi z največjo lahkoto. Kralj Matjaž se je pri Sv. Jakobu vzbudil, mladeniči le naprej po tej poti, le naprej. Bog vas živi! Prihiteli so v našo sredino tudi vrli tamburaši od Sv. Petra pri Mariboru. Prišli so tovariši iz Št. Ilja, od Sv. Marjete ter Spodnje Sv. Kunigunde. Voditelj France Sekol pozdravi vse navzoče. Zatem so pevci od Sv. Jakoba krasno zapeli „Naprej zastave Slave“, tamburaši so pa vmes mično tamburali. Nato se je vršil občni zbor „Zveze“ jareninske. Pretečeno leto je imela „Zveza“ 59 udov, od katerih je plačalo udnino 49. Imeli smo tudi 9 shodov ter še druga predavanja. Priredili smo v poletju izlet na Goro in k Sv. Petru. Izleta se je udeležilo 36 mladeničev. Na shod „Slov. kršč. soc. zveze“ je poslala svoje zastopnike. Dne 14. jan. letošnjega leta je imela veliki shod, kjer je govoril g. Rožič iz Gradca o splošni, enaki, neposredni in tajni volilni pravici. Udeležilo se ga je čez 100 mladeničev. Žalibog, da je zdaj g. Rožič zaradi boleznih izostal. Nato se je izvolil novi odbor. Na predlog g. duh. voditelja je bil za voditelja izvoljen vrli mladenič Alojz Drozg, za namestnika mladenič Mihael Flakus, za tajnika Mihec Sekolov, za blagajnika pa mladenič Ferlin Rajmund. Po občnem zboru je g. Evald Vračko navduševal mladeniče, naj bodo narodni ter poštenji. Zatem se je razvila vesela zabava pri g. Orniču. Dal Bog, da bi ta shod obrodil mnogo sadu. Mi gremo naprej, mi mladi! Mihel Sekol.

m Sv. Jurij v Slov. gor. V nedeljo, dne 18. febr. je bil občni zbor bralnega društva. Iz poročil tajnika, blagajnika, knjižničarja smo spoznali, da je društvo, sicer mlado še, ustanovljeno l. 1902 — res znatno napredovalo tako glede udov in dohodkov kakor tudi glede knjižnice. Društvo je priredilo dve javni veselici, štiri gledališne predstave, imelo je podučno predavanje o čebeloreji, bilo je zastopano po mnogih udih, zlasti po pevskem zboru na vseslovenskem mladeniškem shodu v Mariboru. Dohodkov je imelo K 128.18, stroškov K 125.60. Da se knjižnica ni pomnožila tako, kakor je bilo želeli, je vzrok ta, da se je še vedno moral izplačevati novi oder, ki je stal 130 K. Zanimanje za knjige in časopise je bilo zelo veliko. Omogočilo se je branje z bralnimi krogi v večjem ali manjšem številu. Udov je bilo v letu 1905 skupno 72. V več iztisih je imelo društvo skoro vse slovenske, seveda dobre časopise. Knjižnica obsega približno 200 knjig v 258 iztisih. Voljen je bil večinoma stari odbor. Predsednik J. Rožkar, tajnik I. Bosina, blagajnik S. Žvajkar, knjižničar učitelj J. Or. Železnik. Po občnem zboru ste se ponovili igri „Trije tički“ in „Ne kliči vraga!“ Pri prosti zabavi pa je bilo spet prijetno, kakor more biti le med poštenimi, veselimi ljudmi. Predsednik Rožkar je zlasti povdarjal pomen dobrega društva, spodbujal je zlasti mladino k za-

vednemu društvenemu delovanju. Priznal je, da se čuti nekako pomlajenega in še bolj navdušenega, ko vidi, kako se naša dobra mladina trudi za pravi napredek, za vsestransko izobrazbo. Prej še ni bil pravi čas, ker ni bilo podlage, a sedaj je ugoden trenutek za ustanovitev mladeniške in deklishe zveze, ki se bo tudi izvršila. Vmes so se neprenehoma vrstile prijetne pesmice in vsi smo čutili, kakor da bi nas držala neka moč, ki nam ni dala iti narazen. Bili smo v resnici enega duha in vsem se je zdelo, da je škrt, ki je prej pretel na odru, razpršil vse zlobne duhove daleč proč iz naše bližine.

m Sv. Lenart v Slov. gor. „Nemško pevsko društvo“ ima sledeče Nemce v odboru: Beneš, Drobnič, Drmovc, Čeh, Mravlak. To so zastopniki našega nemštva. Sama „sfalena“ slovenska kri. — Pribodnji uradni dan priredi mariborsko glavarstvo tukaj dne 8. marca.

m Sv. Anton v Slov. gor. Poročil se je dne 21. febr. Franc Pučko z nevesto Jozefo Kuri. Živela narodna zaročenca!

m Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Kakor je razvidno iz že dogotovljene bilance št. lenarške posojilnice, je ista tudi v svojem upravnem letu 1905 v vsakem oziru vrlo napredovala, kar naj potrdijo sledeče številke: Vseh denarnih prejemkov je imel ta zavod v l. 1905 286.837 K 63 v, izdatkov pa 279.798 K 43 v, torej skupnega denarnega prometa 566.636 K 6 v. V upravnem letu 1905 je pristopilo 230 novih udov, izstopilo pa je 161 združnikov, tako da je ostalo koncem l. 1905 2041 združnikov z 5446 vplačanimi deleži v skupnem znesku po 10.893 K. Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi znašajo koncem l. 1905 350.323 K 80 v in so se povišale z ozirom na iste iz l. 1904 327.394 K 10 v za 22.929 K 70 v. Zavod ima nadalje izposojenega denarja v skupnem znesku po 345.142 K 45 v. Ako primerjamo stanje posojil z onim v l. 1904, to je 314.781 K 14 v, najdemo, da se je tudi isto povišalo za 30.361 K 31 v. Rezervni zalog znaša koncem l. 1904 20.212 K 1 v. Vrednost nepremičnin se lahko ceni z ozirom na sedanje razmere in ceno na najmanj 30.000 K, tako da se lahko ta zavod nadeja v bodoče še lepših in boljših uspehov. Z ozirom na to, da si je št. lenarška posojilnica sedaj uredila z največjo skrbnostjo in natančnostjo svoje knjigovodstvo, o čemur se lahko vsak združnik sam prepriča pri občnem zboru dne 16. marca 1906, pač ni potrebno tega narodnega denarnega zavoda še posebej priporočati, kateri dela in hoče v bodoče še več storiti v prid slovenskega kmeta št. lenarškega okraja.

m Gočeva pri Sv. Roperti v Slov. gor. Ne vem, ali so naši sosede iz Sv. Bolfenka res pod tako srečnim kometom rojeni, ali kaj, da nam prirejajo v svojem „bralnem društvu“ tako prijetne večere, da jih človek ne more pozabiti. Toda vsaj ni čudež, tako neumorni pevovodja, kakor je gospod Čenčič, on mora nekaj dobrega pripraviti, seveda ima na razpolago tudi res vztrajne pevce! Hvala mu in njim za užitek! Potem pa ti igralci! Postavil bi jih lahko na vsak oder, in povsod bi jim ploskali, kakor smo njim ploskali mi. Igrali so igro: „Ne kliči vraga“, Ta „oče in mož“ bil je res izvrstna slika pravega „trdovratneža“ in skesanega „spokornika“. Kaj pa še le „Polona“. Mislil sem: hembraj te, ko bi bila tvoja „boljša polovica“ taka, kaj bi bilo iz tebe! Hvala Bogu, da še sedaj večasi moja tudi velja! In pa „Milka“, ko bi bila vsa slovenska dekleta taka!! Toda ne samo ti trije, temveč tudi drugi igralci so bili izvrstni. Da bi jih le mnogokrat videli na odru! H koncu omenim še nekaj gospodom društvenim odbornikom v prevdarek. Bi-li ne bilo mogoče, da bi se poučni govori iz vzporeda zabavnih večerov ločili ter se prirejali posebni poučni shodi? In govori, kakor ga je imel gospod Jurančič, bi imeli vernejših poslušalcev, kakor je to bilo zadnjič. Naši vneti mladeniči pa bi se lahko vadili na takih shodih govornišva! Toda to je samo moja skromna misel, katera pa nikakor ni merodajna. Sicer pa „prisrčna hvala za ta večer, zraven pa prošnja za več kaj takega“. — Gočeyec.

m Sv. Ropert v Slov. gor. Najprej prosim, gospod urednik, da bi mi naznanili dopisnika, ki je nas Roperčane po našem listu tako hudo očrnil, posebno pa delavno (?) leposlovno bralno društvo. Če ga pa nočete ovaditi, pa mu povejte, da se je že nekaj ukrenilo, in po veliki noči ga povabimo na veselico. Da zveste nekaj resničnega iz Št. Roperta, pa vam povem: ljudje govorijo: Kaj le to pomeni? Kaj le to pomeni? Imamo v naši fari moža, ki je bil nekdanj ud okrajnega odbora, načelnik krajnega šolskega sveta, šolski ogleda, načelnik cerkvenega skladnega odbora, in zdaj so mu vse „šterne“ porezali. Kaj le vse to pomeni? — Ja pa da ne pozabim. V bližini je tudi drugi, ki ima v

svojih ustih rad besedo „mi“, pa kaj? v mislih ima svojo „imenitno“ osebo, drugi pa, ki ga vzdržujejo na površju, niso „nič“. Tista pa, katera to zadeva, brez zamere, kakor večkrat pravijo. — Poročil se je dne 19. m. m. Feliks Čuček, z vrlo slovensko deklisko Ivano Fras, p. d. Mlinarjevo v Zgornji Voličini. Imenovana je bila pridna članica Marijinega in bralnega društva. Čestitamo!

m Stanovsko pri Poljčanah. Pri nas se klati in pomika okoli ena največjih zverin, to je jela. Ta žival pa dela veliko škodo, kamor pride. Ljudje pravijo, da so jo videli kakšna je. Kamor pride, povsod naredi škodo. Največ škode pa naredi pri mladem drevju in sicer pri jabolkah, ker zgloda škorjo z njih ter ogrize veje. Drevo uniči od tal do vrha, da je za nič. Na Spodnji Breznici pri Peklu so jih našli okoli trideset jabolčnih dreves, vse je za nič. Torej kmetje, pazite vsak na svoje drevje.

m Sv. Ana na Krembergu. Izvrstno smo se zabavali dne 18. in 25. febr. Bralno društvo je se pomalo marljivih igralcev in pevcev priredilo veselico, na kateri se je predstavljala veseloigra „Čevljar“. Vspeh te veselice bil je zelo povoljen. Igralci so svoje vloge rešili prav dobro. Pevci so nam lepo zapeli različne pesmice. Nastopil je tudi domači moški zbor. Le nevstrašeno naprej! Pri prvi predstavi so nas domači g. kaplan bodrili k narodni zavesti in nas spominjali narodnega gesla „Svoji k svojim“. Pri drugi so prihiteli iz Gradca g. E. Trstenjak in nam v lepi besedi izpregovorili o nadaljni izobrazbi o branju dobrih knjig in časnikov. Poslušalci so z burnim ploskanjem odobrvali besede govornikov. Zahvalimo se tudi vrlim sosedom, ki so prihiteli na našo veselico. Naše bralno društvo pa bo vedno skrbelo, da bo s svojimi predstavami zadovoljilo vsakega.

Ptujski okraj.

p Iz ptujske okolice. Dajmo zaslužka slovenskim umetnikom! Na severni strani za starodavnim ptujskim gradom se dviga na meji mesta Ptuj tik okrajne ceste, ki vodi iz Ptuja v divni in senčnati Vurberk, ponosno in obširno šolsko poslopje ptujske okolice. Na pročelju tega šolskega poslopja, katero krasi okusna atika z uro, je iz kovinskih črk sestavljen ponosen napis: „Narodna šola,“ v pritličju na levi eden slovenski napis, izrek slovenskega vzgojitelja Antona M. Slomškega, na desni nemški napis, besede pesnika Anastazija Grüna, ste bili leta 1899 meseca avgusta s požrtvovalnostjo ptujskih rodoljubov v dveh „slepih“ oknih prvega nadstropja naslikani dve fresko-sliki v naravni velikosti, predstavljajoči sloveča vzgojitelja in pisatelja Slovenca Slomškega in Slovana Komenskega. Sliki je napravil domači slikar Ivan Gosar, ki je ravno takrat slikal novozgrajeno kapelo na novoustanovljenem slovenskem pokopališču. Zgoraj imenovani sliki bili ste komaj 14 dni okras šolske stavbe, kar so ju v noči od 7. do 8. septembra 1899 pomazali z oljnato barvo ponočni lopovi. Na lopovski način vničeni sliki ostali ste namenoma do današnjega dne nepopravljeni, češ, naj oznanjata mimoidočim tujcem, ki hodijo tod kaj radi na ptujski grad, odkoder se njihovim očem odpira čaroben razgled nad Ptujem in njega okolico, na kako nizki stopinji omike se še nahajamo tukaj. V seji dne 2. febr. t. l. pa je sklenil krajni šolski svet ptujske okolice, pomazani sliki odstraniti, namesto njih napraviti po novem zasnutku čisto novi fresko-sliki ravno istih slavnih mož. V to potrební denar naj bi se nabral s prostovoljnimi darili, primanjkljaj pa pokrili iz krajnošolskega zaklada. Sliki bode izvršil spomladi t. l. član slovenskega umetniškega društva „Vesna“ na Dunaju. Proti slučajni zlobni poškodbi ste sliki že zavarovani, zavarovalnico plačuje za vselej krajni šolski svet. Ker kaže mesto Ptuj s svojim vnanjim licem popolnoma nemški značaj, menda ne bo odveč, ako preskrbe Slovenci na šolskem poslopju umetniško dovršeni sliki, ki bosta tujcem pričali, da tu prebiva slovenski rod, ki bosta obenem svedočili, kaj zna in premore slovenska umetnost. Priskočimo torej krajnemu šolskemu svetu po svojih skromnih močeh ua pomoč, ker to zahtevata slovenska čast in narodni ponos. Popolni seznam p. n. darovalk in darovalcev se bode svoječasno objavil v slovenskih listih. Prostovoljne prispevke nabirata in sprejemata: č. g. o. Peter Žirovnik, minoritski kaplan in katehet, in Ivan Kambler, nadučitelj, oba v Ptuj, Štajersko.

p Sv. Vid pri Ptujju. V našem kraju se gode čudne reči, tukaj hoče biti vse „teič“. Tako se namreč kaže Šošteričev najmlajši sin, kateri je dobil povabilo na nabor s slovensko pisavo, da noče biti „sloveniš nacional“ temveč „teič“, to je za njega bolj imenitno. Vidovčani, tukaj pogledjte slavni zarod Šošteričev, svojega imena s slovensko pisavo se

sramuje, slovenski denar pa je vendar dober za njegovo kramarijo, šnopsarijo itd.

p Sv. Bolfank v Slov. gor. Dne 26. m. m. je poročil gosp. P. Pavel Potočnik, frančiškan, svojega brata Jakoba Potočnik od Sv. Urbana nad Ptujem z nevesto Marijo Muršec iz Biša v tukajšnji cerkvi. Novo zaročencema želimo obilo sreče!

p Vurberg. Učitelj-veteran. Dne 26. m. m. je obhajal 80 letnico gospod Jožef Tašner, upokojen nadučitelj. On je najstarejši učitelj v ptujskem okraju ali morebiti celo na Spodnjem Štajerskem, a za svojo starost še telesno in duševno čvrst. On je tudi najstarejši naročnik „Slov. Gospodarja.“ Blagemu starčku želimo iz srca, da bi ga Vsemogočni ohranil zdravega še mnogo let!

p Sv. Marjeta niže Ptuja. Zadnja naša veselica dne 11. t. m. obnesla se je nepričakovano izborno. Igralci so svoje vloge rešili ne le samo dobro, ampak resnično rečeno izvrstno. Poslušalci so trdili, da še niso zunaj na deželi videli tako izvrstno igrati. Razum naših domačinov počastili so nas ta dan sosedni Barbarčani v tako obilnem številu, da se jim moramo na tem mestu presrečno zahvaliti, posebno vrlemu nadučitelju g. Ogorelcu, ki je pripeljal se seboj svoje učiteljstvo sedemrazredne šole in vrh tega še več drugih vrlih Barbarčanov. Hvala lepa! Posetili so nas pa tudi sosednji Zavrčani, Markovčani, Dornovčani in še celo nadučitelj iz Polenshaka g. Kukovič je prihitel k nam, ne boječ se slabega in dolgega pota. S pomočjo teh vrlih in požrtvovalnih sosedov in pa naših domačinov nam je bilo mogoče, da smo imeli dohodkov lepo svoto 120 K. Ker se je igra „Sanje“ res čez vse krasno predstavljala, prosili so nekateri, naj se prihodnjo nedeljo, dne 18. t. m. ponavlja, kar smo drage volje tudi storili. Ali bali smo se; mislili smo namreč, da bomo igrali le praznim šolskim stenam. A varali smo se. Vrli kmetje iz sosednega Sv. Lenarta so, akoravno so imeli doma veselico, privreli s svojim ljubeznjivim gosp. župnikom v takem številu, da so taakorekoč napolnili precej prostorno sobano. Tem so se še pridružili nekateri Zavrčani; med temi omenimo nam vedno naklonjeno učiteljstvo iz Zavrča. Po takem je bila tokrat udeležba celo večja, nego pri prvi predstavi. Pri prosti zabavi so nastopali razni govorniki; med temi večinoma navdušeni kmetje iz Sv. Lenarta. Hvalili so naše diletante, občudovali naše petje, ter ob enem želeli, da bi se pri njih doma kaj takega priredilo. Napijalo se je sem in tje, posebno pa prekrasnim angeljcem, ki so pri igri s svojim angeljskim petjem skoraj očarali srca poslušalcev. Bili smo prav židane volje pozno v noč. Veselici sta se torej jako izvrstno obnesli in dolžnost naša je, da se ne zahvalimo samo obiskovalcem, temveč boljše prirediteljem te veselice. Pri tej veselici se je pokazalo, kaj more storiti učiteljstvo, ako se med seboj podpira in ljubi, ako je med njim sloga in edinost. Zahvalimo se torej velec. gospicam učiteljicam in gospodom učiteljem, ob enem pa tudi našim pridnim fantom in deklicam, pevcem in pevkam, ki so k veselici veliko pripomogli. Hvala Vam! Ob enem vas pa prosimo, ne upešajte, ter delajte v tem smislu naprej, ter nas razveselite zopet v kratkem s kako veselico.

p Ormož. Nemški viteški red, največji veleposesnik v ormoškem okraju, sezidal je pred nekaterimi leti v Ormožu bolnišnico. Občina trg Središče ponudila je viteškemu redu stavbeni prostor brezplačno s prošnjo za zidanje bolnišnice. Ker pa se je spoznalo, da je lega Ormoža za bolnišnico primernejša, dobili so jo Ormožanci in oni to ustanovo dobrotljivosti obilno izrabljajo. Trdi se, da je viteški red bolnišnico sezidal za celi ormoški okraj in osobito za siromašno prebivalstvo, ne pa za premožne in bogate Ormožance. Ormožanci imajo dva zdravnik v mestu v svoji bližini, morejo se zdraviti dati od katerega se hočejo na svojem domu ali stanovanju in — razven siromašnih — ni jim treba zateči se v bolnišnico. Celo v drugačnih razmerah se nahaja prebivalstvo v drugih občinah, kjer ni zdravnik blizu; in zdravnik imajo samo še v Središču. Zavoljo daljave in stroškov more si nekateri zunanji bolnik samo enkrat poslati po zdravnik, ali pa celo ne, in mora brez pomoči čakati ali ozdravljenja ali smrti. Če išče pomoči v ormoški bolnišnici, ne najde pogosto prostora, ker je doselej primeroma malo postelj za bolnike odločenih in ker nekateri teh zavzemajo premožni bolniki iz Ormoža. Več takih slučajev dogodilo se je v zadnjih letih in se še dogaja. Bogat mož, posestnik več hiš in obrtov v Ormožu, mogel bi svojega sina zdraviti dati doma, namesto tega pa ga pošlje v ormoško bolnišnico. Mislimo, da je n. v. red ormoško bolnišnico sezidal pred vsem za siromašno ljudstvo, ne moremo torej razumeti, zakaj se po nepotrebnem vsprejemajo premožni in celo bogati Ormožanci,

siromaškim, od daleč prišli ali pripeljanim bolnikom pa se odgovori: Ni prostora. To reč spravljamo v javnost s trdno nado, da se bode znanprej gledalo na to, da dobé prednost siromaki in zunajni bolniki, ne pa premožni Ormožanci.

p Sv. Miklavž blizo Ormoža. Na Lukmanovi gostiji dne 12. febr. se je na predlog obč. predstojnika gosp. Ant. Janežiča nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda 7 K 1 v. Čast g. Janežiču, ki se je pri tej priliki spomnil naše prepotrebne družbe. Daj Bog mnogo takih zavednih kmetov!

p Občina Pacinje bode imela dne 3. in 5. marca volitve v občinski odbor. Tretji razred voli 3. marca, drugi in prvi pa 5. marca. Tri vasi volijo, Velovljak, Pacinje in Dornova, po šest odbornikov in tri namestnike v tretji razred, v drugega tudi šest in v prvega tudi šest, torej 18 odbornikov in 9 namestnikov. Slovenci pozor, kajti hajlovci in nemčurski podrepniki iz vseh vasih se trudijo, da bi prišli na krmilo!

p Mlekarna se je ustanovila pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Prihoduji tork 6. t. m. ob 8. zjutraj bo podučeval v Finžgerjevih prostorih dež. pot. učitelj g. M. Jelovšek naše gospodinje, kako je treba živino rediti in mleko spravljati, da bo večja korist od nove naprave. Gospodinje in gospodarji domače in sosednjih občin ste povabjeni k temu. Po predavanju ima bikorejska zadruga svoj občni zbor z navadnim spredom.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Huda nesreča je zadela naš trg. Uvrščeni smo v novem volilnem redu za državni zbor med nemške trge in mesta celjskega okraja. Naš trg šteje le 527 Nemcev in 621 Slovencev. Zakaj ne pridejo vsi slovenski trgi v ta volilni okraj, zakaj jih mora le par tlačaniti. Ali vsi slovenski trgi notri ali vsi ven iz tega volilnega okraja. Kje je naše politično društvo!

1 Križevci pri Ljutomeru. Kmet Alojz Zajdela v Iljaševcih se je poročil z Marijo Lebar iz Vučjevasi.

1 Cven pri Ljutomeru. Dne 17. m. m. si je cvenska občina izvolila za svojega predstojnika g. Jož. Rajha, posestnika na Moti. Ta mož načeljuje cvenskemu gasilskemu društvu že od njega postanka. Tudi zvezi prostovoljnih gasilnih društev za Ljutomerski okraj je načelnik. Mož je imel dosti prestatih od nekaternikov. Toda kateri so mu kopali jamo, so sami v njo padli.

1 Gornja Radgona. Gospod Svoimir Nemeč od Sv. Jurija ob Ščavnici je kupil hišo g. Roter, kjer je orožna postaja Gornje Radgone, za svojo podobarsko obrt. Bog mu daj srečo! Živeli obrtniki naroda!

Slovenjegraški okraj.

s Slovenjgradec. V zadnjem času se je v našem mestu že opazovalo nekako prijaznejše razmerje med nami in Nemci, kajti mi smo deloma že pozabili, kar so v zadnjih letih takajšnji Nemci vse počenjali proti nam. Je pač stara slovenska navada, sovražniku kmalu in drage volje odpustiti. Pa mir, katerega bi bili posebno tukajšnji obrtniki prepotrebni, je bil le najkrajšega trajanja. Trde nemčurske buče tudi tokrat niso mogle mirovati in pričeli so zoper nas znova boj in celo z nesramnim obrekovanjem. Narodna gostilna jim je trn v peti, to je stara istina, a ker se je ne morejo znebiti drugače, počeli so ji kopati grob na ta način, da nas obdolžujejo plesanja brez dovoljenja, da se posebno pri nas pazi na policijsko uro itd. Kar se tiče plesa, je razburjenje nasprotnikov naravnost smešno. Ko bi bili mi sami taki ovaduhi, potem bi moralo pritožb kar deževati, kajti po nemčurskih gostilnah se prirejajo neštevilni plesi, celo odhodnice se s plesom obhajajo, — a vse, ne da bi se kdo brigal za dovoljenje. Sicer se pa ravno k tej točki svoječasno povrnemo. Danes bilježimo le, da si stvar zapomnimo in da se bomo za prihodnje držali le najumestnejšega „zob za zob“. Mi sprejmemo vnovič napovedani boj in ne odnehamo poprej, dokler ne doženemo dotičnih ovaduhov v kozji rog. Že danes smelo trdimo, da se pretežna večina meščanov strinja z nami in da imajo vsi oni trdoglavni Nemci, ki danes še plavajo v višinah, že žerjavico pod nogami. Gospodje so sicer že pozabili, kako so se marsikrat osmešili, n. pr. na odpor časom nakupa Kissewettrove tovarne in vpeljave električne razsvetljave, kakor tudi na prepoved slovenske trobojnice itd., a mi se še teh stvari spominjamo in še marsikaj drugega. Ker se gre pri tem seveda tudi za naš obstoj, je potrebno, da delujemo z združenimi močmi. Dosedajnemu cepljenju v lastnem taboru mora biti pred

vsem konec! Naj si tedaj stvar vzamejo k srcu vsi, ki do sedaj iz katerega koli vzroka niso držali z nami! Bilo bi res žalostno, da bi se ravno pri nas, kjer je bolj kakor kje drugje potrebno skupnosti, ne razumeli. Uvideti vendar mora vsakdo, da je za naše razmere vsako cepljenje naravnost škodljivo. Kaj pomaga n. pr. požrtvovalnost par narodnjakov iz Šmartna, Podgorja, Legna itd., ako se vse narodno delovanje le njim prepusti, dočim množica ostane za vsako narodno delovanje hladna in nedotakljiva. Uspeh nam je zagotovljen le takrat — ne moremo drugače, kakor da ponavljamo — kadar bo vladala skupnost, kadar bodo vsi za enega, eden za vse. Naš pravičen boj je namenjen proti onim Nemcem, katerim se vsak Slovenec naravnost studi, onim Nemcem, ki bi nas potopili v žlici vode, ako bi nas le mogli, in onim Nemcem, ki imenujejo vsakega Slovenca „vindišer trotl, vindišer hund“. Slovenski kmet ali Slovenec sploh ni v očeh takih takajšnjih Nemcev nič drugega, kakor molzna krava, ki ga redi, a on jo molze in muči, kakor mu drago. Najboljši odgovor na vse nemčurske nesramnosti pa bi bil, da bi vsi Slovenci zahajali v narodne gostilne in trgovine ter podpirali le narodne obrtnike.

s Shod županov v Slov. Gradcu. Župani slovenjgraškega okraja imajo dne 4. marca županski shod, da si ustanovijo Zvezo županstev. Želimo shodu mnogo uspeha!

s Okrajni zastop slovenjgraški. Cesar je potrdil izvolitev g. Avgusta Günther podnačelnikom okrajnega zastopa slovenjgraškega. Izvoljeni načelnik g. Ivan Rogina je med tem umrl.

s Ribnica na Pohorju. Naše kmetijsko bralno društvo priredi v nedeljo, dne 4. marca v svojih prostorih poučno predavanje, katero bi imel neki gospod govornik iz Maribora.

s Šoštanj. Naš trg, ki šteje 908 Slovencev in samo 179 Nemcev, je po novi volilni postavi umeščen med nemške trge in mesta celjskega volilnega okraja. Ta vest je vzbudila med vsemi Slovenci velikansko ogorčenje nad samovoljnostjo vlade in dobro bi bilo, da bi nam naši voditelji v trgu priredili kmalu zborovanje, na katerem lahko damo duška svoji jezi! — Dne 8. marca se bodo vršile nove občinske volitve v našem trgu, katere bo vodil — okrajni komisar Cofal, ki je svoj čas zmerjal slovenskega fanta za — svinjo. Slovenci nimajo torej od njega nič dobrega pričakovati! — Okrajni zastop v Šoštanju je sprejel v svoji polnoštevilni seji dne 26. m. m. soglasno na predlog g. dr. Mayerja ugovor proti krivični razdelitvi volilnih okrajev na Spodnjem Štajerskem, katero vsebuje nova volilna postava.

s Iz Škal. Mladeniška zveza se osnuje pri bralnem društvu v Škalah. Mladeniči, ki se za njo zanimajo, pridite v nedeljo 11. marca v obilnem številu k shodu ob 1. uri popoldne. Učili se bode narodnega petja, gospodarskih ved in občinskega reda. Drugo se še pozneje ukrene, zlasti, kar se tiče velikega mladeniškega shoda za šaleško dolino v Velenju. Bralna društva se snujejo v Družmirju, v Št. Andražu in na Gor. Ponikvi. — Knjižnica za Šoštanj in okolico ima občni zbor 11. marca. — Bralno društvo v Škalah ima naročene te-le liste: „Slovenec“, „Domoljub“, „Slov. Gospodar“, „Naš Dom“, „Kmetovalec“, „Slov. Čebelar“, „Vrtec“, „Dom in Svet“, „Druž. Prijatelj“, „Bogoljub“, „Glasnik“, „Cvetje“, „Naša moč“. — Čisti dobiček od predpustne veselice se bo porabil za nabavo gospodarskih in pripovednih knjig.

s Družmirje pri Soštanju. G. I. Rotnik je bil v nedeljo, dne 25. febr. sklical shod, na katerem so razni govorniki razpravljali o namenu in pomenu bralnih društev. Kar so bile nekoč Čitalnice, središča narodne probeje, naj bodo društva, a še več. Ni dovolj, da ljudstvo dobi veselje do časnika in knjige, društvo mu naj razlaga in tolmači razne dogodke, da se navadi prav čitati. Tu se naj opozarja, kako izbirati in ločiti dobro od slabega čtiva. Vse bodi urejeno na kat. narodni podlagi. Povsod se nahajajo učitelji in duhovniki, ki bodo šli ljudstvu na roko, na nje naj bi se štajerski pododbor Zvezin oziral. Predavanja se naj vrše v posebnih oddelkih tu za mladeniče o gospodarstvu in zakonodaji, tam zopet v dekliskih zvezah o gospodinjstvu, v delavskih strokovnih oddelkih o delavskem vprašanju. Po potrebi naj se osnujejo poučni kurzi. Zabava naj premoščuje prepad med raznimi sloji, ki se naj v ljubezni in edinosti v nemajo za skupne vzore. Na ta izvajanja so navzoči izmed sebe izvolili pripravljalni odbor 9 članov, ki naj store potrebne korake za ustanovitev bralnega društva.

s Izobraževalno delo v mesecu marcu v šaleški dolini. Dne 4. marca občni zbor kmetijske zadruge za šaleško dolino s sedežem v Škalah in sicer v Škalah ob 3. uri pop. v župnišču

z gospodarskimi predavanji. Dne 11. marca shod županov, obč. svetovalcev in odbornikov šoštanjskega okraja v Šoštanju pri g. Rajšterju ob 2. uri pop. Na dnevnem redu je ustanovitev ljudske knjižnice in županske zveze za cel okraj in se bode tozadevno obširno poročalo. Dne 18. marca predavanje „Zgodovina Slovencev“ (nadaljevanje) v bralnem društvu v Št. Ilju po večerni cah. Dne 19. marca gospodarski sestanek v Saleku. Kraj in čas se pravčasno določi. Nadalje se bodo vršila v tem mesecu poučna predavanja gg. pot. učiteljev Jelovšek in Goričan in se je kmetijska zadruga obrnila tozadevno na dež. odbor. Vse natančneje o pravem času. Bralno društvo v Št. Ilju priredi na velikonočni ponedeljek pop. veliko veselico in opozarja vsa sosedna društva, da se blagovolijo ozirati na ta dan Mladeniški shod v Velenju se vrši na spomlad. Sestavil se bode tekom tega meseca pripravljalni odbor.

Konjiški okraj.

k Konjice. Občni zbor kat. delavskega podpornega društva je bil leto dobro obiskan. Z zanimanjem se je vzelo na znanje poročilo o človekoljubnem društvenem delovanju. Pri volitvi je bil izvoljen dosedanji odbor, kojemu načeluje nadžupnik g. Hrastelj.

k Oče prem. g. knezoškofa umrl. Tužno so zaplakali zadnjo soboto zvonovi v Konjicah, ko so naznanili po razsežni konjiški župniji smrt enega izmed najboljših njenih sinov. Zapustil nas je namreč in se preselil po pet mesečni bolezni k večnemu počitku Jurij Napotnik, nekdanj spoštovan posestnik na Tepanjskem vrhu in zdaj prevžitkar v Konjicah. Ker je mladost lepo preživel in brez strasti dopolnil tudi možko dobo, mu je ljubi Bog dal včakati srečo in mirno starost: dopolnil bi bil dne 22. marca t. l. 83 let. Rajni Jurij Napotnik je bil ugleden, občespoštovan, naroden, katoliški mož. Vsega je rado imelo, ker je bil vedno prijazen in vesel. Zato je pa bil tudi njegov pogreb nad vse veličasten. Zbralo se je na stotine sožupljanov, tako da je bila cerkev natlačeno polna kakor v nedeljo. Vlč. g. nadžupnik Franca Hrastelj so mu v polurni pridigi govorili slovo. Po slovesni mrtvaški sv. maši mu je 21 duhovnikov zapelo tužne pogrebne žalostinke ter ga spremilo v dolgem sprevedu k zadnjem počitku. Na tem zadnjem potu k hladnemu grobu so počastili ranjkega tudi uradniki okrajnega glavarstva z glavarjem na čelu in veliko tržkega občinstva. Veličastni pogreb je vodil preč. g. kanonik Martin Matek iz Maribora. Ob odprtem grobu so blagemu možu izurjeni pevci zapeli še zadnje slovo. N. v m. p.!

k Žiče pri Konjicah. Dne 19. febr. se je poročil Luka Grobelšek z Miciko Danilovo iz Draževasi. Vrlo narodnemu paru „Na mnoga leta!“

k V Oplotnici je novi obč. zastop 25. m. m. že 4. sejo imel, pri kateri se je soglasno sklenilo, da se mora od deželne odbora iz Gradca poseben pregledovalec občinskih računov poklicati.

k V Čadramu bo kat. polit. narodno društvo „Sloga“ prihodnjo nedeljo 4. t. m. zborovalo v zadevi nekrščanskega združenja zakona in zavoljo novih šolskih postav, in se domači in tuji poslušalci vabijo v mnogem številu po litanijah v društveno sobo!

k V Čadramu je dne 24. t. m. umrl in bil 26. slovesno pokopan Jurij Leskovar p. d. Glabus, koji je stal v 72. letu in je bil v prejšnjem času skozi 18 let župan okoške občine in od leta 1877 cerkveni ključar stare zdaj uradno zaprte cerkve in podružnic sv. Barbare in sv. Mohorja in od l. 1885 odbornik društva za pozidanje ozir. za poplačilo nove cerkve in odločen narodnjak, pa ne takšen, kakor ptujski „Štajerc“ zadnjega njegovega naslednika na županskem stolu hvalisa, menda zato, ker je dne 31. julija 1905 odločno z največjimi nasprotniki Slovencev volil in še druge k temu pridobival. Po opravljenih biljah in sv. maši ga je gosp. župnik mnogobrojni množici v kratkem nagovoru popisal kot moža orjaka ne po telesni postavi, pač pa po njegovem značaju, ker je po svojem verskem prepričanju zmiraj delal za blagor občine, katere predstojnik je bil in, če je bila kakšna volitev za državni ali deželni zbor ali okrajni zastop, se je vsikdar kat. narodne stranke držal in bi bil to mesto gotovo do smrti častno zastopal, pa nespametni so občani so začeli volilce proti njemu strašiti, češ, ako ga še enkrat volite, mu boste morali penzijo dajati. Pa tudi kot cerkveni ključar in odbornik

cerkv. društva je vselej delal za čast božjo, domači družini posebno svojim 7 otrokom, katere je vse lepo preskrbel in celi župniji v blagor in ponos, ker ga je vsaka dobra reč veselila in si je on s pozemeljskim premoženjem nebeških zakladov pripravljaj, zato nam ostane v blagem spominu in želeti je veliko mu vrednih naslednikov!

Celjski okraj.

c Celje. Znani Oechs je bil dne 21. t. m. obsojen zaradi razžaljenja časti na 50 kron globe ali mesec dni zopora. Psoval je v gostilni Vollgruber mirnega gosta. Oechs je bil že šestkrat predkaznovan, kakor je sam sodniku priznal. Pred obsodbo je prosil za milo kazen, ker je bil dotični večer hudo pijan. In Oechs se prišteva med celjsko inteligenco! — Hišo gospe dr. Negrija na nekdanj Tappeinarjevem trgu je kupil za 50 000 kron g. Hugo Leeb, poštni nadkontrolor na Dunaju. Peletovo, prej Dratschevo posestvo na vrhu Lisec pri Celju je pa kupil za 24.000 kron g. Skaza-Pavlinc iz Sel pri Velenju. Zaradi goljufije so zaprli v Gaberjeh posestnika Franca Gaberšek, čevljarja Jožefa Slemenik, brezposelnega Franca Rahle, duinarja Martina Vodopivec, Marijo Grilec in krojača Dovečar. — Prostak pri 87. pešpolku Šentjunc, ki že služi vsled neprestanih kazni šesto leto, je zopet v luknji, ker se je stebel s patroljo, ki ga je hotela spraviti domu.

c Laško. Načelnik tukajšnje železniške postaje Feigl, je prestavljen na Nižje Avstrijsko. Srečno!

c Teharje. V naši fari je umrl dne 22. febr. t. l. najstarejši fant cele fare Janez Vengušt. Rojen je bil leta 1818 ter bil zvest in pošten krojač in prijatelj ubogih. Bodi mu zemlja lahka!

c Šmarje pri Jelšah. Hči g. notarja Krajnc, gdč. Olga Krajncčeva, je dne 20. m. m. umrla. N. v m. p.!

c Grajska ves. Dne 19. t. m. je poročil g. Matija Randl, inf. prošt in dekan iz Dobrlevasi na Koroškem v farni cerkvi na Gomilskem Jožefa Funda, posestnika v Trnavi, in Micko Kopriva roj. Šlander. Obilo sreče!

c Petrovče. Novoustanovljena dekliška zveza bralnega društva je kaj živahno povzdignila naše društveno življenje. Knjige, izposojene iz društvene knjižnice, ki se je pomnožila do 278 komadov, pridno krožijo med člani in le prav malo je še takih hiš, v katere si še niso napravile pota. Tam, kjer še časniki niso stalno udomačeni, uredili so se bralni krožki, tako da ima pač vsakdo, ki je dobre volje, zadostnega berila na razpolago. Prav pridno večba se tudi društveni pevski zbor in nam že zdaj s svojimi prvimi poskusi obeta najboljšega užitka. Središče izobraževalnega dela so pa naša mesečna zborovanja. Pri njih se vidi, kako je treba samo vzbuditi obilne duševne zaklade pri naši mladini in jim dati pravo smer, takoj se ista oduševljena poprime svoje naobrazbe in premnogi biser nenavadne nadarjenosti stopi na dan ter nam izsiljuje občudovanje. Dokaz temu podala nam je pri zadnjem zborovanju zvezina voditeljica, Micika Drev v dovršenem, dasi samostojno sestavljenem govoru o vzglednem gospodinjstvu. Povedala je mnogo zlatih naukov za slovensko gospodinjstvo in to v poljudni in vendar popolnoma pravilni slovenščini. Videli smo na tem govoru, kako smešna in naravnost hudobna je znana trditev sovražnikov slovenskega ljudstva, ki istemu odreka znanje književnega jezika. Nič manj povoljno uprizarjajo se pri teh zborovanjih raznovrstne igre in vrstijo deklamacije, ki vse kažejo izredno nadarjenost savinjske mladine. Tako se je dne 25. t. m. priredila domača pustna veselica, ki je med številno zbranim občinstvom vzbudila mnogo smeha in nedolžnega veselja. Res je, da so v zadnjem času razni krivi preroki in hujskači začeli begati tudi naše ljudstvo, a smelo smemo upati, da si razbijejo svoje butice ob krepki organizaciji naše mladine, ki se bo z vso žilavostjo nadaljevala.

c Kat. slov. izobraževalno društvo v Loki pri Zidanemmostu si je izvolilo v odbor sledeče gg.: Franc Koren predsednik, Miloš Šket podpredsednik, Nikolaj Jamšek tajnik, Alojz Esih njega namestnik, Juro Merzel blagajnik, Vinko Moro njega namestnik, Jakob Vrtačnik knjižničar, Josip Klenovšek knjižničarja namestnik, za računsko preglednike g. Josip Zupančič, posestnik na Bregu in Ivan Židaršič, posestnik v Račici. Vsem p. n. gg. dobrotnikom izobraževalnega društva: Bog plati! Gospodarji in gospodinje, mladeniči in dekleta vse fare, pristopite radi k temu za slovensko ljudstvo velevažnemu društvu v mnogobrojnem številu! Ne bo vam nikdar žal za ono majhno svoto, ki jo bode izdali za udaino. Korist bo vaša!

c Mozirje. Smrt nam je pograbila v najboljši dobi vrliga moža g. Antona Mlinarja, načelnika požarne brambe, katero mesto je zavzemal osem let. Zapustil je tri nedorastle otroke. Udeležba pri pogrebu je bila velika. Polnoštevilna domača požarna bramba, požarne brambe iz Pake, Braslovč, Kaplje, Rečice, Sv. Frančiška in Gornjega grada, Savinjski Sokol in učenci z učitelji na čelu so ga spremili na zadnji poti. Pri odprtem grobu sta mu dva govornika zaklicala presrečne besede v slovo. Počivaj v miru, blagi mož!

c Gornji grad. V nedeljo, dne 25. m. m. je umrl od kapi zadet g. Maks Vidic, deželno sodni svetnik v Gornjemgradu.

c Hrastnik. Po štrajku. Rudečkar: Žalostna nam majka! Tako pa nisem mislil, da bo prišlo! Presneto nam gre za kožo! Najboljše naše zagovornike so zapodili, nam pa tudi prihodnost ne obeta nič dobrega. Podporničar: Prav se vam zgodi! Kdor pamet izgubi, navadno svojo srečo ugonobi. Rudečkar: Imaš že prav! Pa lepo bi vendar bilo, če bi se vse izpolnilo, kar nam obetajo. Med drugim pomisli samo to, kako bi bilo veselo, če bi bili res vsi „glij“! Podporničar: Bež' no! Prismoda! Vsi jednaki? To ni mogoče! Razdeliva si samo midva vse, kar imava, na dve jednaki polovici, jutri že ne bova več jednaka, ker eden bo izdal več, kakor drugi. Ali: eden mora biti zdravnik, eden sodnik, saj ravno zadnji se vedno pritožuje, da ima z nami največ opravila. Drugi mora biti redar ali orožnik; saj veš, kako je pri nas na plačilni dan! Eden mora biti, ki zapira, eden pa, ki se da zapreti. Kje je tedaj tukaj mogoča enakost? Pač v enem ste si vsi rudečkarji jednaki, v tem namreč, da ste vsi jednako kratkovidni; in če se ne spametujete, vas bode vse požrl oni rjoveč lintvert, ki je pa sedaj celo tih, ko je toliko rudarskih družin spravil v nesrečo. Sicer pa brez zamere! Nazdar!

Opazovalec z Ojstrege vrha.

Brežiški okraj.

b Brežice. Poročil se je dne 24. m. m. gosp. Radovan Serbec, c. kr. okrajni inženjer, z gdč. Marijano Srebre, hčerko odvetaika dr. Gvidona Serbec. — V Savi so našli dne 26. m. m. truplo okrajnega glavarja Oreškega iz Krškega. Pogrešali so ga že od 11. m. m. Našli so ga slučajno, ko so iskali truplo nekega delavca, ki je padel pri gradbi mosta v Savo in utonil. Ali se je nesrečnež ponesrečil ali je sam skočil v vodo, se ne ve. Rajni je bil star 49 let.

b Artiče pri Brežicah. Povodom gostije pri posestniku Rožmanu so streljali, kakor je že pri nas navada, z možnarji. Rožman sam je hotel vžgati en možnar. Pri tem je pa ravnal tako neprevidno, da mu je šel cel strel v obraz in prsi ter ga nevarno ranil. Tudi desna roka je hudo poškodovana. Prepeljali so ga v bolnišnico.

b Pilštanj. Dne 25. svečana smo osnovali pri „kat. slovenskem izobraževalnem društvu“ politično-socialno-poučni tečaj. Oglasilo se je že čez 20 fantov redno obiskujočih, drugi po možnosti. Društvo šteje sedaj 208 članov. Knjige se jako pridno prebirajo. Poučni tečaj bo, kolikor mogoče, po medeljah po večernicah, kakor smo se tudi dosedaj navadno zbirali.

b Rajhenburg. Staroslavni grad Spod. Rajhenburg je nakupil od g. Ferenčiča g. Satory iz Gradca. Novi posestnik bode odprl v gradu tovarno za sladkor. Zal, da je novi posestnik Nemeč, kateremu v korist se bode stekal tudi dobiček brodivine čez Savo.

b Umrl je dne 21. m. m. v Škocijanu na Kranjskem č. g. Merc, nekdanj župnik v Rajhenburgu. N. v m. p.!

Iz ogrskih slovenskih krajev.

Tišina. V večnost se je preselila po daljšem betegu dne 18. svečana posnemanja vredna mati in varna gospodinja Ana Edšit v starosti 57 let. Živela je vdovskega stanu 15 let ter lepo zredila svojih šest otrok. Za njo žaluje cela tišinska župnija. Bog nam pošlji mnogo takih mater in rešena bo ogrska slovenska domovina. Naj v miru počiva blaga duša.

V Murski Soboti so se pokazali zadnjo nedeljo dne 18. febr. nepričakovano veliki nemiri. Grof Žigmod Batjani, deželni poslanec za naše slovenske okrajine, so namerjavali našemu slovenskemu ljudstvu par besede izreči. Vlada to zve ter se naenkrat postavi na noge in si poskrbi za orožnike. Kaj ima iz tega postati, nam je nejasno.

Narodno gospodarstvo.

Rabite domače slovensko olje! Iz Slovenskih goric se nam piše: Pri nas je sedaj mastni čas, to se pravi, ne da bi se le mastili na kakih kolinah (furejih), gostijah itd. ampak v celo drugem pomenu. Če greš mimo kakega mлина, slišiš že od daleč veselo petje, ukanje itd. Vsakemu tujemu človeku bi se dozdevalo, da je prišel na drug svet. Toda pri nas je že to stara navada. Pri vsakem mlinu se dela sedaj pravo domače olje, namreč: tikvino, (bučno) orehovo, lanovo, breskvino, iz semenja velikih solčnih rož. Pridelajo sedaj posebno večji posestniki prav veliko olja, ki je kaj okusno. Pri vsaki hiši nadomešča to olje ono, ki prihaja iz tujih krajev. Dosti ljudi je pri nas, ki ne poznajo olivnega in druge vrste oljev, ki se dobivajo v prodajalnih. Omenjena semena se namreč izluščijo in očistijo in se potem dajo k mlinu. Mlinar vse dobro zmleje. Pri vsakem mlinu so za pridelovanje olja postavljene peči, podobne štedilnikom. Namesto zgornje plošče sta vzdani veliki dve ponvi. Polek je velika stiskalnica, kjer se stiska olje. Pri tem delu mora biti veliko ljudi. Od vsake hiše, katere ima za oljevo pri mlinu, morajo iti najmanj dva ali trije. Vsek gospodar pa pošlje nekaj pijače v mlin, in tako nastane tuintam prav dobra volja. Kako se pač vse to vrši, bi bilo vredno, da bi nas prišel kdo iz Savinske doline gledat. Ne bilo bi mu žal! Tam slovenski kmeti rabijo le tuje vrste olje.

F. K.—n Slovenjgoriški.

Izseljevanje. Naše razmere v Avstriji osvetljuje najbolj žalostna resnica, ker zapušča vedno več ljudi svojo domovino in išče opotoče sreče v daljni tujini. Izseljevanje je bilo vedno gotovo znamenje, da peša država in ljudsko blagostanje v njej. Naselilo se je l. 1904/05 iz Evrope v Združene države 1.026.499 oseb, izmed katerih je bilo 275.693 avstro-ogrskih državljanov, za 98.000 več, kakor l. 1903/04, več kot četrtina vseh naseljenec v Združenih državah. Nenavadno hitro in kar skokoma je naraslo število avstrijskih izseljencev v Združenih državah. Leta 1861. so našli samo 13 avstrijskih izseljencev, l. 1875 že 7558, l. 1885 pa 27.209 in leta 1895 je iskalo sreče v Združenih državah 33.041 oseb iz naše države! Nezdrave politične in socialne razmere v naši državi so stisnile popotno palico v roko l. 1901: 113.390; l. 1902: 171.989; l. 1903: 206.011; l. 1904: 177.150 in leta 1905:

275.693 oseb. A število avstro-ogrskih izseljencev je še večje, ker ne vemo, koliko izseljencev je iskalo opotoče sreče v Južni Ameriki, Kanadi, v Nemčiji in v Egiptu.

Drobtinice.

d Otrpnenje tilnika. Ta smrtonosna bolezen, ki je lani na Avstrijskem posebno razsajala v Šleziji ob nemški meji med tamošnjim rudarji, je letos v istem kraju zopet nastopila.

Najnovejše novice.

Poučna predavanja za delavce in kmete v Mariboru. V nedeljo predavajo g. dr. Medved: Turški boji v Mariboru in okolici; g. Marinček: O oporokah.

Junaštvo mariborskega mestnega sveta. Dne 4. t. m. se vrši v Narodnem domu gledališka predstava „Županove Micke“. Kakor slišimo, je imela čitalnica namen naznaniti igro po običajnih lepkih. Toda mestni svet je neopravičeno v svoji nestrpnosti prepovedal lepake, dasiravno društvo Union ni podvrženo območju preljubezivega magistrata. Upamo pa, da vkljub tem zaprekam mestnega sveta slovensko občinstvo v nedeljo ne bode izostalo, temveč da bode v tem večjem številu napolnilo krasno veliko dvorano „Narodnega doma“. Skrajni čas je, da mariborski Slovenci vendar enkrat tudi v tem oziru neizprosno nastopijo proti samovolji mestnega sveta.

Sv. Anton v Slov. gor. Po zadnji veselici je zabeležilo bralno društvo v svojih uradnih knjigah kljub naravnim in nenaravnim oviram še vendar 72 kron čistega dobička. Vsem, ki so žrtvovali za našo skromno prireditel denar in čas, bodi plačilo blaga zvest, da so znatno pomnožili knjižnico našega bralnega društva. Vsa čast zlasti vrlim narodnjakom sosedom od Sv. Jurija ob Ščavnici, iz Ivanjec, Stavešinc in od Sv. Benedikta.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Srečolov, ki ga je zadnjo nedeljo priredilo bralno društvo, je napravil veliko veselje društvenikom. Ker so bili dobitki vsi darovani, ostane bralnemu društvu čistega okrog 40 kron za ureditev društvene knjižnice. Srčno hvalo izreka na tem mestu odbor vsem darovateljem dobitkov, posebno trgovcu Fr. Škrlecu, ki je daroval največ dobitkov.

Društvena naznanila.

Bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, bode imelo v nedeljo, dne 4. marca po večernicah svoj redni letni občni zbor v stari šoli z navadnim vsopredom. Po obč. zboru plačilo udnine in pristop novih učov. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva.

Cven. O oni zadevi je že bilo. Pozdrave! — Tergovič: Ni nam znano podpisano ime, torej v kol!

Listnica upravnitva.

G. Anton Ivnik v Bučah in drugi: Pri vprašanju na upravnitvo se mora priložiti znamka za odgovor, drugače se ne odgovori.

Tržne cene

v Mariboru od 18. febr. do 24. febr. 1906

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	80	17	60
rž		14	60	15	40
ječmen		15	80	16	60
oves		16	60	17	40
koruza		16	—	16	80
proso		16	50	17	50
ajda		15	60	16	40
seno		4	80	5	20
slama		5	—	6	—
1 kg					
fižola		—	22	—	28
grah		—	50	—	52
leča		—	72	—	88
krompir		—	—	—	7
sir		—	84	—	88
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		2	20	2	40
špeh		1	44	1	50
zelje, kislo		—	24	—	80
repa, kisla		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	—	—	20
ametana, sladka		—	40	—	56
„ kisla		—	60	—	72
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
ajce		—	—	—	7

Loterijske številke.

Dne 24. februarja.

Gradec . . . . . 72, 90, 10, 1, 53.
Dunaj . . . . . 62, 52, 76, 89, 45.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Najmanjša objava 45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkratna objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravnitvo se mora pridjati znamka za odgovor.

Posestvo v Širju pri Zidanem mostu, na katerem se lahko redi sedem glav goveje živine, je po nizki ceni za 5000 kron na prodaj. Več se izve pri Filipu Pečovnik v Činžatu 44, pošta Fal ob kor. žel. 160 3

Službo organista in cerkvnika išče Cecilijanc, jako izvežban v vseh predmetih, posebno v igranju na orglah (Bachovih Fug) in Choralu, dober pevec, oženjen, z jako dobrimi spričevali, tudi lahko nastopi na nemškem in zna tudi dobro k c rkvi spadajoče rokodelstvo. Več se izve v upravnitvu. 86 3—2

Kovaškega učenca sprejme takoj Mihael Vežjak, Razvanje 48, Hoče. 141 2—2

Naznanilo. Dam na znanje čast. občinstvu, znancem in prijateljem, da sem se preselil s krojaškim obrtom iz občine Spodnja Novava v Slov. Bistrico s 1. februarjem. Vsa naročila in narejeno obleko za fante in može bom prav po nizki ceni izdeloval. Vzorcji za naročila so pri meni na izbiro. Jožef Verdnik, krojaški mojster v Šolski ulici 88, Slov. Bistrica. [80 1

Kočijaža, treznega, pridnega in poštenega, samskega stanu, ki je pri kavaleriji služil, išče župnik. Dobi živjejo in spočetka 20 kron na mesec. Vožja bo plačana. Ponudbe: l. Novosela, Pfarrer, St. Egyden bei Wiener-Neustadt. 106 6—4

Novozidana hiša s petimi sobami, tri kuhinje, velika klet, studenec, zraven hiše kuhinja za prati, lep vrt, je v Studencih pri Mariboru št. 187 na prodaj za 4500 gld. Izplačati je 1000 gld. 155 3—2

Trte. Več tisoč na suho cepljenih trt se prodaja, cepljene so na podlago Rip. portalis, in sicer: Laški rilček (Wälschriesling), zelenič (Sylvaner), šipon (Mosler), traminec (Traminer). Cepljenke so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena je l. vrste 100 komadov 16 K. Kupci naj se oglašijo do konca marca t. l. Anton Smeh, posestnik pri Sv. Barbari, pošta Šmarje pri Jelšah. 109 5—4

Dva ali tri učence sprejemam takoj. Prednost imajo tisti, ki razumejo godbo in tisti, ki so se že mizarstva učili. Franc Bukšek, izdelovatelj harmonik na Bregu pri Ptuj 182 3-8

Seme kašelskega zelja, katero naredi lepe in trde glave in rodi v vsaki zemlji, domači pridelek, z jamčeno pristno in kaljivo, prodaje dokler je kaj zalogo, Ig. Mercina, posestnik v Zg. Kašlju p. D. M. v Polju pri Ljubljani. 20 dkg (navadno žlico) za 80 vin. poštnine prosto. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi pisemske znamke. Večja naročila po dogovoru. 147 6—2

Hiša, pol ure od glavnega trga v Mariboru, enonadstropna, 4 stanovanja, vrt, sadonosnik, zraven stavbinski prostor, še 6 let davka prosta, se zaradi bolezni prodaja. Pojasnila daje Andrej Matzhold, Maribor, Domgasse št. 10. 152 3—2

Dobra služba mlinarja se odda na Grajeni pri Vurbergu do prvega aprila ali pozneje. Tudi postranski zaslužek. Oglasiti se je pri vurberškem župniku. 172 1

Učenko za šivanje sprejme takoj gospodična Loni Kapfer, šivilja, Tegetthofstrasse 63. Maribor. 157 2—2

Pozor, konjerejci! Dva mlada, prav lepa državna žrebca za oplembo kobil dopušča bode od 16. febr. do 15. julija 1906 po navadnih cenah Janez Drofjenik, posestnik v Imenem pri Podčetrtku. 145 3—2

Lepa kočija (paruč) se takoj prodaja zaradi pomanjkanja prostora po nizki ceni za 180 gld. Naslov pove upravnitvo. 15 2—2

Prodajam radi starosti in bolehnosti pod ugodnimi plačilnimi pogoji solidno zidano pritlično hišo s 3 sobami, kuhinjo s štedilnikom in kotlom, z obokano kletjo in popolno opremljeno prodajalnico. Hiša stoji tik državne ceste sredi vasi; renomirana gostilna, poštni nabiralnik z vsakdanskim poštno zvezo s Konjicami. Poleg hiše gospodarsko poslopje za par goved in svinj, vrt z brajdami. S hišo prodajam tudi travnik in njivo. Kupci naj se oglašijo pri Blažu Solarju v Tepanjah, pošta Konjice. 140 4—2

Trgovina z mešanim blagom se po ceni prodaja ali da v najem. Naslov pove upravnitvo. 142 3—2

Enonadstropna hiša, novozidana, za stranke, s prostori za trgovino, se po ceni prodaja. Naslov pove upravnitvo. 143 3—2

Kuharica, vajena vsakega dela, tudi gospodarstva, 32 let stara, išče službo v kako župnišče. Naslov pove upravnitvo. 169 1

Pozor godci!

Najbolje in najtrpežnejše in zelo glasne harmonike iz medenih (bafong) in jeklenih glasov se le dobijo pri Francu Bukšek, izdelovalcu harmonik na Bregu pri Ptuj 133 3—3

Mala hiša, soba in kuhinja, se prodaja pod roko za 1200 gld. Studenci pri Mariboru, Feldgasse 5. 116 3-3

Učenca sprejme na triletno dobo Ivan Grizold, slikar, Studenci, Deublergasse 31 pri Mariboru 122 3—3

Službe lječeta za majerja dva zanesljiva, bolj priletna zakonska brez otrok. Naslov pove upravn. 170 1

Dva kamnoseka, ki sta zmožna različne predmete iz marmorja izdelovati, kakor nagrobne spomenike, se sprejmeta v trajno delo. Želi se popolna zmožnost v delu in solidno obnašanje, naslov Jakob Golobič, podobar Ljutomer, Štejsko. 80 6—6

Hiša s 7. stanovanji je na prodaj v Studencih h. št. 125, novo 32, blizu tovarne, studenec, vrt in klet in vse skupaj na enem prostoru. Cena je 7600 gld. Ostane 3000 gld. Kupec se naj tam oglasi. 168 1

Kupim več tisoč ameriških podlag oziroma reznic za suho cepljenje in več tisoč drobnih reznic za vlaganje od vrste Riparia Portalis. — Naslov Matija Peklari, veleposestnik in gosilničar pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. 126 3—3

Sedlarskega učenca od 15 do 17 let sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Peter Troger, sedlar v Mozirju, Štajersko. 131 3-3

Pristno vino, vinski tropinov, cepljene trte prodajam po ceni. Vino od 36 do 40 kron 100 l. do železnice postavljeno, cepljene trte po 16 kron 100 komadov. Za naročila se priporoča Josip Cotič, vinogradnik v Vrhopolju, p. Vipava. 127 4—3

Suho drožje kupim vsako množino. R. Wieser, Hoče pri Mariboru. 121 5—3

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarje, izdelujejo ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 757 45—23

Pozor! kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaja (luskine) na glavi, to je Kapitor št. I. Cena je (franko na vsako pošto) 1 lončič 3 K 60, 2 lončiča 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: N. Vranič, diplomirani lekarnar, Zagreb, Jezuitski trg št. 1. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzajem. 104 5—4

Pozor, kmetice in dekleta! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je Kapitor št. II. Iste deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena je (franko na vsako pošto) 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončiča 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: N. Vranič, diplomirani lekarnar, Zagreb, Jezuitske ulice št. 1. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzajem. 104 5—4

Zastopnika, kateri je v zavarovanju življenja in požara izurjen in zmožen obeh dež. jezikov, se sprejme takoj proti proviziji ali stalni plači. Naslov v upravnitvu. 83 5—5

Kuharica, vajena vsakega dela tudi gospodarstva, 32 let stara, išče službe v kako župnišče. Naslov pove upravn. 111 6—4

Organistovo in cerkvenikovo službo razpisuje v sporazumu z dotičnim cerkvenim predstojništvom minoritski konvent graški pri svoji farni cerkvi sv. Vida pri Ptujju do 1 aprila 1906. Sposobni prošniki naj se zglasijo do 10. marca 1906 pod naslovom „Minoritenconvent zu Mariahilf, Graz.“ Gvardijan. 165 2

Podobice

male in večje, zobčaste in gladke

— dobite prav po ceni —

v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice

so v 34 različnih vzorcih na prodaj.

Salame fine ograde gld. 180; iz gnjati zelo priljubljene 1.30; dunajske 86 kr.; bolj fine gld. 115 za kilo.

Gnjat á la Praga 1 gld.; brez kosti gld. 1.20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 68 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. Fine kranjke **klobase**, vel., ena 20 kr.

Slivovka brinjevec, gld. 1.20 liter pošilja s poštnim povzetjem od 5 kil naprej

Janko Ev. Sirc v Kranju.

:: Ustanovljeno leta 1885. ::
Mnogo priznanj o doposlanem ::
:: blagu. ::

10 Kupujem vedno 161
brinjevo olje.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja ob rani smrti ljubljene soproga, ozir. očeta, gospoda

Josipa Grile

kakor tudi za spremstvo predragega pokojnika k večnemu počitku, izrekamo častiti duhovščini, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo.

167 1

Žalujoči ostali.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

Sv. Marka

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročijo točno pod naslovom: 488 20—8

Mestna lekarna, Zagreb

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

- 1 ducat (12 steklenic) 4 K. ●
- 2 ducata (24 steklenic) 8 K. ●
- 3 ducate (36 steklenic) 11 K. ●
- 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K. ●
- 5 ducatov (60 steklenic) 17— K. ●

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zožja Vukelič, čivilja; Josip Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-84

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 K, 24 steklenic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenic (4 ducati) 16 K, 60 steklenic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišič, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Citaj! Naroči! Ne bo ti žal.

Zahvala.

V dolžnost si štejemo, za premnogi trud, ljubezen in sočutje, katero se je izkazovalo ob dolgi in mučni bolezni naše nepozabne hčerke, oziroma sestre

Rozike Miklavec

izreči tem potom vsem najiskrenejšo zahvalo. Posebno se še zahvalimo čast. gospodu župniku za dvakratno previdenje s svetimi zakramenti in ganljivo slovo, čast. gospodu kaplanu za nepozabna tolažila ob njeni smrtni uri, gg. pevcem za premile žalostinke, blagi rodbini Zapečnikovi in Vinšekovi za toliko truda in krasne vence ter vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem za mnogotero pomoč, tolažbo in udeležbo na zadnjem potu.

Vsem, vsem naj bode ljubi Bog plačnik!

V Arlici, dne 20. februarja 1906.

166 1

Žalujoči starši, brat in sestre.

Hranilnica in Posojilnica v Št. Ilju v Sl. gor.

ima

v nedeljo, dne 4. marca 1906 ob pol 3. uri
== v lastni hiši (Posojilnična pisarna) ==

svoj

občni zbor

s sledečim vzporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo tajnika.
3. Odobrenje računa za l. 1905
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Nasveti.

K obilni udeležbi vabi vljudno

171 1

odbor.

Za Marijine družbe

je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne

krasne svetinje iz aluminija.

Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi

— vsakovrstne druge svetinje. —

Špaga

za suho cepljenje trt

se dobi pri podpisanemu po K 3 60 kg. Ta je najfinejša, iz zanesljivo najboljšo tvarine, ter kot najprimernejša od merodajnih strokovnjakov priporočena. 1 kg zadostuje za ok. 8000 ceplenk. Če se naroči najmanj 5 kg 144 pošlje se franko. 2

Leopold Pettovar
Ivanjkovci pri Ormožu.

OVES

102 (Vilkom) 5—4

Ta težka vrsta ovsu uspeva v vsaki zemlji in se je dosedaj izkazala kot zelo ugodna, najplodovitejša, ki da tudi visoko in zelo dobro slamo za krmo. Ker se mora ta oves redko sejati, zadostuje 50 kg za oral. Odpošilja se 25 kg za 9 K, 50 kg za 17 K, 100 kg 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5 kg se pošiljajo franko, če se prej pošlje 3-20 K.

Oskrbništvo grada Golič
pri Konjicah, Štajersko.

CENE PRIMERNO NIZKE. DELO SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA IZGOTOVI LIŠP NI TREBA ODSTRANITI ZA VSE V SNAZENJE :: IZROCENE STVARI SE JAMCI ::

H. VOLK

76 Šoštanj — Štajersko 5

Kemična pralnica

urejena z najnovjšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblek itd. ::

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice v Gornji Radgoni

registr. zadruga z neomejeno zavezo

ki se boče vršil

v ponedeljek dne 5. marca 1906

ob 8. uri predpoldne v pisarni posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računov za leto 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in računskih preglednikov.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil ob 8. uri sklepčen, se vrši isti dan v istem prostoru ob 9. uri drugi občni zbor in sklepa takrat vsako število združnikov.

162 1-1

Načelstvo.

Posojilnica v Slatini

registr. zadruga z neom. zavezo

vabi vse svoje združnike na

redni letni občni zbor

v nedeljo, dne 4. marca 1906,

popoldne ob 3. uri v župnišče pri Sv. Križu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in računskega pregledovalca.
2. Potrjenje računa za leto 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in nja namestnika.
5. Slučajnosti.

149 1-1

Načelstvo.

Posojilnica na Vranskem

registr. zadruga z neomejenim poroštvom

vabi svoje združnike k

rednemu občnemu zboru

na nedeljo, 4. marca 1906 popoldne ob 3. uri v združno pisarno hiš. št. 82 na Vranskem.

VSPORED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Nasveti.

163 1

Načelstvo.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo

'CROATIA'

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba. Ista zavaruje na Stajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnino, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah. Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatia“ v Mariboru, Koroška cesta št. 50. 718 51-22

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Svinjske kože

kupuje po najboljši ceni

Marija Polz,

trgovina z mešanim blagom

v Spielfeldu.

Naznanilo.

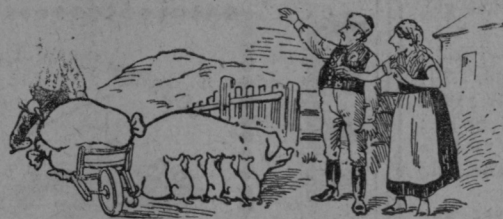
Podpisani ne kupujem več za g. Ružička, ampak za sebe in koj proti plačam. 129 8 2

Štefan Rupp

pri Soršaku v Slovenski Bistrici.

Kako deluje Barthelovo poklajno apno?

Dva soseda kupila sta si vsak eno lepo plemeno svinjo, katere sta jima vrgle en in isti dan vsaka 5 lepih prašičkov. Oglejmo si pa, kako so ti prašički nadalje rastle in se redili.

1. Jaka Kobilar je čital o uspehih Barthelovega poklajnega apna, a je bil nezaupljiv ter istega ni kupil.

2. Jurij Štempihar je bil pametnejši; naročil si je Barthelovo poklajno apno ter ga je pridelal krmi, najprvo po pol, potem pa celo malo žlico na dan.

3. Brez poklajnega apna so prašički neradi jedli, zaostali so v rasti, dobili so večkrat drisko in čez osem tednov sta mu dva poginila.

4. Pri Juriju je bilo pa ravno nasprotno. Tako lepih prašičkov se ni nikdar imel. In koliko ga je stalo? 4 krone za 10 kg Barthelovega poklajnega apna.

5. Čez devet mesecev je hotel Jaka ostale tri prašičke prodati, a ko je mesar zagledal to suho žival, ni bilo o kupčiji nikakega govora.

6. Ko je pa prišel mesar k Juriju, bila sta zadovoljna oba, mesar z blagom, Štempihar pa s skupičkom.

Nasvet:

Kdor hoče v kratkem imeti debele in velike prasiče, močna žrebeta, zdrava teleta, veliko jajc, sploh večje dohodke od svojih živali, mora rabiti kot primes h krmi

Barthelovo poklajno apno.

5 kg za poiskus proti predplačilu 2 K 40 v franko od vsake pošte, 100 kg. K 24 od Ljubljane in Maribora.

Miha Barthel & drug.

na Dunaju X/3, Siccardsburggasse 44.

Dopisuje se slovensko!

70 10-2

Za spomladansko setev je

•Tomaževa žlindra•

najboljše in najcenejše umetno gnojilo, katero poseduje fosforovo kislino. Žitna polja kakor polja

sploh, sočivja in travniki v mokrotnih legah se še v spomladi z najboljšim uspehom z žlindro gnoje.

Paziti je na znamko, plombo in vsebino fosforove kisline.

Tomasove tovarne v Berlinu, zastopane po trdki Trgovina z železnino „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

114 Pri celih vagonih posebno znižane cene. 4-3

Za brežiški okraj prodajata trdki: Uršič & Lipej ter Josip Boecio v Brežicah.

Karol Vezjak,

tapotar in dekorater 669 12-6

Schwarzgasse Maribor Schwarzgasse

priloga svojo veliko zalogo divanov, garnitur, pohištveno suknjo, preproge, zastore, konjske žime. Izdelovanje vseh tapetnih del v mestu in zunaj mesta.

Novost! Kapakmatrace, priznane najboljše napolnjene, nadkriljujejo daleko kar se tiče cene in mehkoše mnogo dražje žimnate matrace in so zaradi tega zelo v rabi.

Sadna drevesa

najboljših vrst

jablan in hrušek, češpljev in sliv, črešenj in višenj, visoko- in poludebelnata ter prilitična, nadalje

orehe, kostanje, vrtnice, lepotično grmovje in divjake

priloga za letošnje spomlad

Peter Korman

drevesnica v Činžatu, pošta Faal ob koroški železnici.

Glavni cenik na zahtevanje 160 zastonj in franko. 3

Alojz Filipič

čebelar v Pristavi, pošta Ljutomer prodaja pristen iztočen

•MED•

ajdovec (domači pridelek) 1 kg 1 K 50 vin. Za zaboječek se zaračuni 40 vin. Manj od 2 kg se ne razpočilja. 164 1-11